

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Goran Aleksić

U Zagrebu, 25. siječnja 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, P.Z.E. br. 176

Na temelju članka 196. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13) podnosim amandmane na **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, P.Z.E. br. 176:**

AMANDMAN 1

Na članak 69.

U članku 150. iza dodanoga stavka 8. dodaju se novi stavci 9. i 10. koji glase:

„(9) Ako kreditna institucija nudi prodaju duga, dužnik potrošač ima pravo prvokupa duga po smanjenoj cijeni. Prije potencijalne kupoprodaje plasmana po smanjenoj cijeni, kreditna institucija obvezna je ponuditi potrošaču otpis dijela duga u postotku smanjenja duga za planiranu prodaju plasmana potencijalnom budućem novom vjerovniku te omogućiti potrošaču da plati ostatak duga u roku od 30 dana ili da reprogramira odnosno refinancira kredit nakon otpisa dijela duga, ako je kreditno sposoban da plati smanjeni dug reprogramiranim ili novim kreditom.

(10) Novi vjerovnik koji je kupio plasman, na zahtjev dužnika mora mu u roku od 8 dana dostaviti podatke o stanju duga prema sljedećim stavkama: glavnica, kamata, naknade i drugi troškovi.“

Obrazloženje:

Radi maksimalne zaštite potrošača kao slabije strane potrebno je prije namjeravane cesije iste uvjete kao i novome vjerovniku predložiti potrošaču koji ne može otplaćivati svoj kredit radi osobnih financijskih nemogućnosti. Time bi se smanjio ovršni pritisak na jedan dio potrošača, što je dobro za vjerovnike, dobro je za dužnike i dobro je za kompletno društvo. Osim toga, potrebno je naglasiti zakonom da novi vjerovnik mora dužnika obavijestiti na njegov zahtjev o stanju duga u roku od 8 dana, radi transparentnosti međusobnih vjerovničko-dužničkih odnosa.

AMANDMAN 2

Na članak 136.

U članku 302. stavak 5. mijenja se tako da glasi:

„(5) Uz nacrt ugovora iz stavka 2. ovoga članka kreditna institucija dužna je potrošaču bez naknade dati presliku ili elektroničku verziju odgovarajućih odredbi iz važećih Općih uvjeta poslovanja, Politike kamatnih stopa, Tarife naknada kao i svih ostalih akata kreditne institucije koji mogu utjecati na financijski položaj potrošača, uz objašnjenje tog utjecaja u kojemu će potrošaču biti sažeto navedene relevantne informacije koje mu omogućuju da ocijeni ekonomske posljedice tih odredaba.“

Obrazloženje:

Dopuna teksta u stavku 5. u skladu je s Direktivom 93/13 te s relevantnom sudskom praksom Suda EU (npr. presuda C-186/16) iz kojih je očigledno da banke moraju potrošače upozoriti na sve karakteristike kredita koje utječu na ekonomske posljedice potrošača u budućnosti. Time se dodatno i transparentno poboljšava regulativa o ugovaranju bankovnih usluga, i to u skladu s pravom EU-a iz područja zaštite potrošača.

AMANDMAN 3

Na članak 139.

U članku 305. dodani stavak 8. mijenja se tako da glasi:

„(8) Kreditna institucija dužna je potrošaču, na njegov zahtjev besplatno i u svakom trenutku tijekom cjelokupnog trajanja ugovora o kreditu, staviti na raspolaganje izvještaj u obliku otplatnog plana. Osim toga, na zahtjev potrošača mora dostaviti i svu drugu relevantnu dokumentaciju iz kreditnog odnosa iz koje je vidljiva informacija o ukupno plaćenju glavnici, kamatama i troškovima, kopirani primjerak ugovora o kreditu, specifikaciju uplata i pregled promjena kamatnih stopa po kreditu. Zahtjevima iz ovoga stavka kreditna institucija mora udovoljiti u roku od 15 dana od primljenoga zahtjeva.“

Obrazloženje:

Potrebno je decidirano i nedvojbeno regulirati transparentno informiranje potrošača kada za to postoji potrošačev zahtjev, radi kvalitete praćenja otplate kredita i stanja dugovanja po kreditu te zbog onemogućavanja manipulacija naknadama za ispostavljanje takvih dokumenata.

AMANDMAN 4

Na članak 140.

U članku 306. dodaje se 2. stavak koji glasi:

„(2) Ukoliko je kreditna institucija s potrošačem ugovorila promjenjivu kamatnu stopu u ugovoru o kreditu, a nije definirala i s potrošačem uskladila te ugovorila parametre u skladu sa člankom 11.a stavkom 5. Zakona o potrošačkom kreditiranju, kreditna institucija ne smije za naplatu anuiteta odnosno promjenjivih obroka primjenjivati kamatnu stopu veću od početno ugovorene kamatne stope. Ukoliko je kreditna institucija tijekom trajanja ugovornog odnosa jednostrano i vanugovorno definirala parametre te o tome samo obavijestila potrošača, a nije parametre s potrošačem uskladila i ugovorila, takav način određivanja parametara nije u skladu s obvezno pravnim odredbama o načinu ugovaranja kredita, pa stoga takav način određivanja parametara nije pravno valjan odnosno ništetan je. Ovaj stavak primjenjuje se i na ugovore o kreditu sklopljene prije stupanja na snagu ovoga zakona, a to vrijedi i za stambene potrošačke kredite koji su ugovoreni prije stupanja na snagu zakona iz stavka 1. ovoga članka.“

Obrazloženje:

*U velikoj većini ugovora o kreditu s promjenjivim kamatnim stopama ugovorenih prije 2013. godine vjerovnici su kamatnu stopu ugovarali na način da se kamatna stopa mijenja odlukom banke. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju objavljenog u Narodnim novinama 112/12 konačno je decidirano utvrđeno kako se točno ubuduće mora promjenjiva kamatna stopa ugovoriti. Neki su vjerovnici na temelju toga zakona u postojećim ugovorima o kreditu samovoljno i vanugovorno definirali parametre za promjenu kamatne stope, a prije toga nisu te parametre niti uskladili niti ugovorili s potrošačima. Kasnije je ZIDZPK-om 143/13 propisano da vjerovnici moraju za sve postojeće ugovore o kreditu u kojima nisu ugovoreni parametri, definirati fiksni dio kamatne stope i promjenjivi parametar, uskladiti sve to s potrošačima te konačno i ugovoriti, jer prema članku 1022. Zakona o obveznim odnosima uvjeti vraćanja kredita moraju se **ugovoriti pisanim putem**. Vjerovnici nakon toga ponovno postupaju nezakonito i od svega zakonski potrebnog oni samo definiraju parametre te o tome obavještavaju potrošače, pri čemu nisu prethodno s potrošačima sve to uskladili niti su kasnije sve to s potrošačima ugovorili. Stoga je potrebno naložiti vjerovnicima da u slučaju kada nemaju zakonito ugovorene promjenjive kamatne stope sve dok ne ugovore potrebne parametre ne smiju kamatnu stopu povećavati iznad početne, što je u skladu i s jedinom pravomoćnom kolektivnom sudskom presudom kojom je decidirano naloženo bankama da se ne smiju više ponašati nezakonito, što su osuđene banke potpuno zanemarile i nastavile su se i dalje ponašati nezakonito. Da bi se do konačnog uklanjanja nezakonitosti vjerovnici doveli u red, potrebno je decidirano naložiti da kamatna stopa ne smije biti veća od početno ugovorene u takvim slučajevima.*

AMANDMAN 5**Na članak 141.**

U članku 308. mijenja se stavak 1. tako da glasi:

„(1) Za trajanja ugovornog odnosa kreditna institucija ne smije naplatiti potrošaču naknadu koja nije bila sadržana u Tarifi naknada u vrijeme zaključenja ugovora niti smije povećati naknade koje su bile poznate u trenutku sklapanja ugovora o kreditu.“.

Obrazloženje:

Potrebno je striktno zabraniti bilo kakva povećanja cijene kredita na neodrediv način i bez volje potrošača nakon što je kredit već ugovoren. Promjena kamatne stope odlukom banke, koja je nepoštena i ništetna ugovorna odredba, ne razlikuje se u od promjene veličine naknade odlukom banke nakon što je ugovor već ugovoren, i jedno i drugo predstavlja nepošteno ponašanje koje se mora zakonom nedvojbeno spriječiti.

AMANDMAN 6**Na članak 142.**

U članku 309. stavak 7. mijenja se tako da glasi:

„(7) Hrvatska narodna banka dužna je prigovor potrošača riješiti u roku od 30 dana od dana zaprimanja obavijesti iz stavka 6.“.

Obrazloženje:

Potpuno je neprihvatljivo da regulator i nadziratelj poslovanja kreditnih institucija ne rješava pojedinačne predmete potrošača koji su opravdani. Ako su prigovori neopravdani, ionako se

po njima neće postupiti, nego će potrošača obavijestiti o neargumentiranosti njegova prigovora. Ako su prigovori opravdani, onda se mora propisati i rok za rješavanje prigovora.

AMANDMAN 7

Na članak 146.

U članku 360. u stavku 1. podstavku 46. iza broja 8. dodaje se „do 10.“ te se dodaje podstavak 87. koji glasi:

„87) ako postupi suprotno odredbama članka 306. stavka 2. te članka 308. stavka 1. ovoga Zakona“.

Obrazloženje:

Potrebno je propisati dodatne prekršajne odredbe za dodane zakonske odredbe.

Zastupnik
Goran Aleksić

